
Na temelju članka 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), članka 193. stavak (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), članka 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), članka 19. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski

modificirane organizme (broj: UP-1-50-4-33-3/15 od 05.01.2016. godine), povodom zahtjeva za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekt "BOKŠIĆ" d.o.o., Tasovčići bb, 88300 Čapljina, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu "BOKŠIĆ" d.o.o., Tasovčići bb, Čapljina, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON-04032-6 (kvantifikacija "Real-time PCR" >95%)**, koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz točke 1. ovoga Rješenja.
3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja, a u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je osigurati da:
 - a) na oznaci na zapakiranom proizvodu piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)";
 - b) se na nezapakirani proizvod ponuđen krajnjem potrošaču stavi oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-04032-6)" na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na prateću dokumentaciju (fakturu).
4. U skladu s odredbama članka 51. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obvezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
5. U skladu s odredbama članka 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnositelj zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
 - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis: "genetski modificirana soja (MON-04032-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje;
 - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis: "proizveden od genetski modificirane soje (MON-04032-6)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje.
6. U skladu s člankom 24. stavak (2) *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište*

Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje, zabranjeno je stavljanje na tržište proizvode koji su predmetom ovoga Rješenja ako navedeni podatci iz točke 5. ovoga Rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i tako da se ne mogu brisati na popratnom dokumentu ili, ako je to primjenjivo, na pakiranju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.

7. U skladu s odredbama članka 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnositelj zahtjeva dužan je, prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama, u popratnoj dokumentaciji jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen neposrednom korištenju za hranu za životinje ili za preradu, naznačiti da nisu namijenjeni namjerno unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je voditi bazu podataka za razdoblje od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama članka 51. stavak (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja na temelju dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
10. Ovo Rješenje vrijedi pet godina od dana njegovog donošenja.
11. Subjekt i hrana za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja upisuju se u Registar rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
12. Sve promjene koje nastanu u razdoblju važenja ovoga Rješenja, a koje se odnose na točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Rješenja, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obavezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
13. Za obnovu ovoga Rješenja potrebno je podnijeti zahtjev Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom 22. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
14. Donošenje ovoga Rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i kaznenu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmetom ovoga Rješenja.
15. Ovo Rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Podnositelj zahtjeva "BOKŠIĆ" d.o.o., Tasovčići bb, Čapljina, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koji je zaprimljen pod brojem UP-1-50-4-33/15 od 28.09.2015. godine i UP-1-50-4-33-2/15 od 15.12.2015. godine.

Zahtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane organizme je na petoj sjednici ostvarilo uvid i ocjenilo dostavljenu dokumentaciju, te je

razmatralo navedeni zahtjev u skladu s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15).

Podnositelj zahtjeva uz zahtjev je dostavio primjerak uplatnice u iznosu od 30,00 KM o uplaćenju naknade za podnošenje zahtjeva, u skladu s Odlukom o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14).

U skladu s navedenim, Vijeće za genetski modificirane organizme je nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje, prema kojem je navedeni zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam, u skladu s važećim propisima Europske unije osnovan i sukladan s člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane organizme u Mišljenju je predložilo Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donošenje Rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije subjektu "BOKŠIĆ" d.o.o., Tasovčići bb, Čapljina, Bosna i Hercegovina.

Člankom 19. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, ako podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete, donosi rješenje o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane za životinje uzimajući u obzir mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme, i to na razdoblje od pet godina, koje se može obnoviti.

Člankom 16. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno je da se za izdavanje rješenja o odobravanju podnosi zahtjev u pisanom obliku Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena je potrebna dokumentacija koja se dostavlja uz zahtjev ako je hrana za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobrena u skladu s važećim propisima Europske unije.

Člankom 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena su pravila označavanja genetski modificiranih organizama koji se koriste kao hrana za životinje, hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama.

Člancima 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* određeni su sljedivost, označavanje te rukovanje, prijevoz i pakiranje genetski modificiranih organizama, kao i proizvoda koji sadrže ili se sastoje od genetski modificiranih organizama.

U skladu s navedenim, riješeno je kao u izreci ovoga Rješenja.

Naknada za mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena u iznosu od 400,00 KM, naknada za izdavanje rješenja za odobrenje za stavljanje na tržište uplaćena je u iznosu od 500,00 KM i naknada za upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena je u iznosu od 30,00 KM, u skladu s odredbama Odluke o visini posebne naknade za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište genetski modificirane hrane i hrane za životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist proračuna Bosne i Hercegovine.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Rješenja ne može se uložiti žalba, već se može pokrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana dostave ovoga Rješenja.

Broj UP-1-50-4-33- 6/15

11. siječnja 2016. godine

Ravnatelj

Mr. sc. **Džemil Hajrić**, v. r.